

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Duševní vlastnictví

Duševní vlastnictví (intelektuální vlastnictví), (př. §433, §479 Obch.z) je soubor práv k výsledkům duševní tvůrčí činnosti člověka. Duševní vlastnictví je v rámci našeho platného právního řádu dosud nevyjasněným pojmem, což je dáno zejména jeho teprve krátkodobým užíváním. Základem problému definice duševního vlastnictví však představuje především absence jeho pozitivně právního vymezení.

Duševní vlastnictví (intelektuální vlastnictví), (př. §433, §479 Obch.z) je soubor práv k výsledkům duševní tvůrčí činnosti člověka. Duševní vlastnictví je v rámci našeho platného právního řádu dosud nevyjasněným pojmem, což je dáno zejména jeho teprve krátkodobým užíváním. Základem problému definice duševního vlastnictví však představuje především absence jeho pozitivně právního vymezení. Nicméně, v důsledku jeho významu v oblasti majetkových vztahů, některé právní předpisy s tímto pojmem operují, ovšem rovněž bez definičního podkladu.

Proto současný právní výklad vychází z Úmluvy o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví z roku 1967, která stanovila, že duševní vlastnictví zahrnuje práva k: 1) literárním, uměleckým a vědeckým dílům, 2) výkonům výkonných umělců, zvukovým záznamům a vysílání, 3) vynálezům, 4) vědeckým objevům, 5) průmyslovým vzorům, 6) ochranným známkám, obchodnímu jménu a názvům. Obecně lze konstatovat, že duševní vlastnictví je v úzké spojitosti s pojmem průmyslové vlastnictví (viz heslo). Přesný vztah mezi oběma termíny je však rovněž právně nejasný, což má za následek dvojí výklad. Průmyslové vlastnictví je totiž definováno buďto jako druh duševního vlastnictví (tomuto pojetí odpovídá i koncepce obchodního zákoníku), nebo naopak za zvláštní kategorii majetkových práv, stojící vedle duševního vlastnictví, avšak na téže úrovni.

Celkově lze duševní vlastnictví chápat, v souvislosti s výše uvedenou definicí, jako právo k nehmotným majetkovým hodnotám (statkům), která jsou objektivně smysly vnímatelné a jsou způsobilé být předmětem právních vztahů. Podmínkou jejich užití v rámci právních vztahů je však jejich hmotné zachycení (materializace), anebo jiná objektivní smyslová vnímatelnost (např. prostřednictvím přednášky). Materializací je takto například zachycení na papíře, obrazové vyjádření, zápis na počítačové disketě apod. Právní teorie ovšem hmotné vyjádření a samotné duševní vlastnictví (tj. nehmotný statek) od sebe odděluje. Vychází tak zejména z právní praxe, kdy například předmětem zabránění věci podle trestního zákoníku může být jen hmotný nosič záznamu. Právo duševního vlastnictví je založeno na zásadě teritoriality. To znamená, že vztahy k duševnímu vlastnictví se na území určitého státu řídí a stejně tak jsou chráněna pouze právním řádem tohoto státu. Mezinárodní ochrana duševního vlastnictví přitom téměř neexistuje.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontraktačním právu](#)
- [Reklamacie vad stavby](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel x společnost\)](#)

- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní – institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)